

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีสตรีบำบัด ต่อความคาดหวังในชีวิต ของหญิงบริการทางเพศ โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลอง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นหญิงบริการทางเพศที่ปฏิบัติงานในสถานบริการทางเพศในเขตเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยมีคุณสมบัติดังนี้

1.1.1 อายุระหว่าง 20 – 30 ปี

1.1.2 มารับการตรวจรักษาที่ศูนย์แพทย์รักษ์ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีประชากรที่ตรงตามคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้น จำนวน 50 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มประชากรดังนี้

1.2.1 ผู้วิจัยให้กลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติตามข้อ 1.1 ข้างต้นจำนวน 50 คน สอบถามความสนใจเพื่อเข้าร่วมศึกษาวิจัย และให้ทำแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิตตามแบบวิธีของ ลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) 5 ระดับซึ่ง ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น จำนวน 30 ข้อ เลือกผู้ที่มีคะแนนความคาดหวังในชีวิตจากสุดท้ายขึ้นไป จำนวน 16 คน

1.2.2 สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยการจับฉลาก จากหญิงบริการทางเพศ จำนวน 16 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ได้แก่

1.2.2.1 กลุ่มทดลอง คือ กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับคำปรึกษาโดยใช้โปรแกรมตามทฤษฎีสตรีบำบัด

1.2.2.2 กลุ่มควบคุม คือ กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับคำปรึกษาแบบวิธีปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. แบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต
2. โปรแกรมให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีสตรีบำบัด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

มีขั้นตอนการดำเนินการสร้างดังนี้

1. แบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเองตามกระบวนการดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับความคาดหวังในชีวิต โดยศึกษาของ อาทร บัวสมบุรณ์ (2538), ปราณี นัยประยูร (2544), จันทรگانต์ ลือประเสริฐพร (2544) และ กรรณิการ์ จิตต์บรรเทา (2539) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

- 1.2 สร้างแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีเนื้อหา

ครอบคลุมความคิด ความรู้สึก ของหญิงบริการทางเพศโดยวิธีของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale)

มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

มีจำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย ข้อความที่มีความหมายเชิงบวกทั้งหมด 26 ข้อ และข้อความที่เป็นเชิงลบ 4 ข้อ ได้แก่ข้อ 9, 10, 26, 30

แบบสอบถามความคาดหวังในชีวิตประเมินแต่ละด้าน ดังนี้

1.2.1 ด้านครอบครัว มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับความอบอุ่นของครอบครัว ความรักและความเข้าใจของครอบครัว การสื่อสารในครอบครัว และการยอมรับในครอบครัว

1.2.2 ด้านอาชีพ มีจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 8, 9, 10, 11, 12, 13 ประกอบด้วย งานอาชีพที่เป็นที่ยอมรับของสังคม ความมั่นคงของอาชีพและรายได้ ความใฝ่ฝันในอาชีพตั้งแต่เด็ก

1.2.3 ด้านสังคม มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 ประกอบด้วย โอกาสในการร่วมกิจกรรมในชุมชน การเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม การบริจาคเพื่อการกุศล และเป็นที่พึ่งของคนรอบข้าง

1.2.4 ด้านความมุ่งมั่น มีจำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 ประกอบด้วย การพัฒนาตนเอง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ ความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการทำงาน ความสามารถ และความขยันในการทำงานให้สำเร็จ

วิธีการตอบ

ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องตอบโดยกาเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องคำตอบ ระดับความคาดหวัง มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (เลือกคำตอบแต่ละข้อ) ที่ตรงกับความคิดความรู้สึกของตนเองมากที่สุด

เกณฑ์ในการให้คะแนน

เนื่องจากแบบสอบถามนี้ ประกอบด้วยข้อความที่ครอบคลุมความคิด ความรู้สึกของตนเองทั้งด้านบวก และด้านลบ เกณฑ์การให้คะแนนจึงแตกต่างกัน

ข้อความที่มีความหมายเชิงบวก เช่น ฉันคิดอยาก จะเปลี่ยนงานใหม่ เป็นที่ยอมรับของสังคม

ระดับความคาดหวังในชีวิต	มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
	มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
	ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
	น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
	น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

ข้อความที่มีความหมายเชิงลบ เช่น ชีวิตฉันขึ้นอยู่กับโชคชะตา

ระดับความคาดหวังในชีวิต	มากที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
	มาก	ให้คะแนน	2	คะแนน
	ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
	น้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
	น้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบข้อคำถาม จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เป็นจิตแพทย์ 1 ท่าน อาจารย์เฉพาะทางสาขาจิตวิทยา จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบคำถามเกี่ยวกับกับเชิงเนื้อหา (Content Validity) และ โครงสร้าง (Construct Validity) และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ภายใต้การแนะนำ ของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) ในกลุ่มหญิงบริการทางเพศ ที่มารับบริการตรวจรักษาที่ศูนย์กามโรค สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 ชลบุรี จำนวน 30 คน

1.5 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีการ หาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Coefficient Alpha) ซึ่งเป็นการหาความเชื่อมั่นแบบสอดคล้องภายในของครอนบัค ได้ค่าความเชื่อมั่น .78 และนำแบบสอบถามที่ได้ไปใช้ในการดำเนินการวิจัยต่อไป

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีสตรีบำบัด

2.1 ศึกษาทฤษฎีสตรีบำบัดและความคาดหวังในชีวิตจากเอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมายและเพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มหญิงบริการทางเพศโดยเลือกวิธีการดำเนินการในขั้นตอนของกระบวนการตามทฤษฎีสตรีบำบัด เช่น บทบาทความเป็นชาย – หญิง ภาพพจน์ที่สังคมมองผู้ชาย – ผู้หญิง สิ่งที่น่าสนใจในชีวิต ฯลฯ เพื่อเสริมสร้างความคาดหวังในชีวิต

2.2 จัดทำโปรแกรมที่คัดเลือกได้ ไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้านโปรแกรมให้คำปรึกษาทางด้านจิตวิทยา 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขเพื่อความเหมาะสมกับหญิงบริการทางเพศ ได้โปรแกรมที่เหมาะสม จำนวน 12 ครั้ง

2.3 นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองทำกลุ่มกับหญิงบริการทางเพศ ที่สถานบริการเอเชีย อาบ อบ นวด จำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์อีกครั้ง

2.4 นำโปรแกรมที่ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาดังกล่าวไปใช้ในการทดลอง

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research Design) เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีสตรีบำบัดต่อความคาดหวังในชีวิต ของหญิงบริการทางเพศ จำนวน 16 คน โดยมีกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ทำการวิจัยโดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองสองตัวประกอบแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ (Two-Factor Experiment with Repeated Measures on One Factors)

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง

	b_1	b_1	b_1
a_1	G_1	G_1	G_1
a_2	G_2	G_2	G_2

- a_1 แทน วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีสตรีบำบัด
 - a_2 แทน วิธีการให้คำปรึกษาแบบปกติ
 - b_1 แทน ระยะก่อนการทดลอง
 - b_2 แทน ระยะหลังการทดลอง
 - b_3 แทน ระยะติดตามผล
 - G_1 แทน กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีสตรีบำบัด
 - G_2 แทน กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับคำปรึกษาแบบปกติ
- การทดลองแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

1. ระยะก่อนการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยประสานกับหัวหน้าศูนย์พัทยารักษ์ สร้างสัมพันธภาพ ชี้แจงวัตถุประสงค์ แก่หญิงบริการทางเพศ ที่มารับบริการตรวจรักษาที่ศูนย์พัทยารักษ์ สอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมศึกษาวิจัย และให้ทำแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต เลือกผู้ที่มีคะแนนความคาดหวังในชีวิตจากลำดับสุดท้ายขึ้นไปจำนวน 16 คน สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน คะแนนที่ได้จากการทำแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้จะเป็คะแนนระยะก่อนการทดลอง

1.2 ผู้วิจัยสนทนากับกลุ่มตัวอย่างเพื่อบันทึกวัน เวลา และสถานที่ในการทดลอง ตามกระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีสตรีบำบัดต่อไป ส่วนกลุ่มควบคุมที่ดำเนินการในวิธีการปกติจะไม่ได้เข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีสตรีบำบัดแต่อย่างใด

2. ระยะการทดลอง ห่างจากระยะก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ โดยดำเนินการดังนี้

2.1 ปฐมนิเทศกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม สร้างสัมพันธภาพ ชี้แจงวัตถุประสงค์ให้ ความเป็นกันเอง

2.2 ดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีสตรีบำบัดสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 45 – 60 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ในวันพุธและวันพฤหัสบดีในช่วงเวลา 13.30 เป็นต้นไป

- โดยสถานที่ให้คำปรึกษาคือ ห้องประชุมของศูนย์พัทยารักษ์ อำเภอบางละมุง ส่วนกลุ่มควบคุม จะดำเนินการในวิธีปกติ ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีสตรีบำบัด และได้นัด วัน เวลาเพื่อทำแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิตในระยะหลังการทดลอง
3. ระยะหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีสตรีบำบัด แล้วให้กลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิตเพื่อเป็น คะแนนหลังการทดลอง
4. ระยะติดตามผล หลังจากการทดสอบหลังการทดลองเสร็จแล้วอีก 3 สัปดาห์ นัด กลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ทำแบบทดสอบอีกครั้งเพื่อเป็นคะแนนความคาดหวัง ในชีวิตในระยะติดตามผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอนดังนี้
1. ทำหนังสือผ่านคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการศูนย์ป้องกัน และควบคุมโรคที่ 3 ชลบุรี เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการศึกษาวิจัย
 2. หลังจากได้รับอนุญาตแล้วดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนในการทดลองตามที่กล่าวมา ข้างต้น และรายละเอียดดังตารางที่ 2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

สัปดาห์	ระยะก่อนทดลอง 1 สัปดาห์	ระยะทดลอง 6 สัปดาห์	ระยะหลังทดลอง	ระยะติดตามผล 3 สัปดาห์
การดำเนิน	ทำแบบสอบถาม	ทำการทดลอง	ทำแบบสอบถาม	ทำแบบสอบถาม
การทดลอง	ความคาดหวัง ในชีวิต	สัปดาห์ละ 2 ครั้ง แล้ว	ความคาดหวัง ในชีวิตสัปดาห์ สุดท้าย	ความคาดหวัง ในชีวิต

3. ตรวจสอบข้อมูลจากการทำแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิตทั้งหมด เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้อง แล้วจึงนำข้อมูลไปดำเนินการวิเคราะห์ผลการทดลองต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated- Measures Analysis of Variance: One between – Subject Variable and One Within- Subject Variable) (Howell, 1997, p. 458, 1999, p. 357) และเมื่อพบความแตกต่างของระยะเวลา ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบรายคู่แบบนิวแมนคูลส์ (Newman-Keuls Procedure)